

CENTRAL OSIGURANJE^{d.d.}

Broj: 01-20001-514/2017
Sarajevo.25.09. 2017. godine

U skladu sa članom 109 Statuta CENTRAL OSIGURANJA d.d. sa sjedištem u Sarajevu, te člana 12. stav 1. i člana 69 Zakona o obveznom osiguranju u saobraćaju („ Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 82/15) Uprava CENTRAL OSIGURANJA d.d., na L sjednici Uprave Društva održanoj dana 25.09.2017. godine donosi:

**USLOVE ZA OSIGURANJE 11.01,11.02
VLASNIKA ILI KORISNIKA VAZDUHOPLOVA
OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETE
TREĆIM LICIMA I PUTNICIMA**

Izvršni direktor:

Viktor Zadro

Direktor:

Hamid Milak

USLOVI ZA OSIGURANJE 11.01,11.02 VLASNIKA ILI KORISNIKA VAZDUHOPLOVA OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU PROUZROKOVANU TREĆIM LICIMA I PUTNICIMA

UVODNE ODREDBE

Član 1.

Pojmovi koji se koriste u ovim Uslovima imaju sljedeće značenje:

- 1) Osiguravač – CENTRAL OSIGURANJE d.d. sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju
- 2) Ugovarač osiguranja - lice koje sa Osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju u skladu sa ovim Uslovima,
- 3) Osiguranik – lice čija je odgovornost za štetu prouzrokovanu trećim licima pokrivena ugovorom o osiguranju,
- 4) Vazduhoplovni prijevoznik - poduzeće za vazdušni prijevoz (promet) sa valjanom operativnom licencom,
- 5) Vazduhoplov - svaka naprava koja može da se kreće ili održava u vazduhu i koja ispunjava propisane uslove za bezbjednu vazdušnu plovidbu,
- 6) Let vazduhoplova podrazumijeva:
 - a. u odnosu na putnika i ručni prtljag - vrijeme prijevoza putnika vazduhoplovom, uključujući njihovo ukrcavanje i iskrcavanje,
 - b. u odnosu na teret i predani prtljag - vrijeme prijevoza tereta i prtljaga od trenutka predaje tereta ili prtljaga avio prijevozniku do trenutka njihove isporuke ovlaštenom primatelju,
 - c. u odnosu na treća lica - upotrebu vazduhoplova od trenutka davanje snage motorima u svrhu voženja po površini zemlje ili stvarnog polijetanja do trenutka kada je vazduhoplov na površini zemlje, a njegovi motori su potpuno zaustavljeni, kao i kretanje vazduhoplova pomoću vozila za vuču ili guranje, odnosno pomoću sila koje su tipične za pogon ili ugon vazduhoplova, posebno vazdušnim strujama,
- 7) Usidrenje - period vremena dok se hidroavion nalazi u plovnom stanju usidren ili privezan, uključivši i porinuće ili izvlačenje iz vode, kada vazduhoplov leti u smislu prethodnog stava ovog člana,
- 8) Putnik - svako lice koje se prevozi vazduhoplovom uz suglasnost vlasnika/korisnika ili operatera vazduhoplova, osim članova letачke i kabinske posade vazduhoplova,
- 9) Treća strana - svaka pravna ili fizička osoba, osim putnika ili članova letачke i kabinske posade u službi,
- 10) Domaći vazdušni saobraćaj - letenje kod koga se mjesto polijetanja i mjesto slijetanja nalazi na teritoriji Republike Srpske, odnosno BiH,
- 11) Međunarodni vazdušni saobraćaj - letenje kod koga se mjesto polijetanja ili mjesto slijetanja nalazi na teritoriji dvije države ili na teritoriji jedne države, ako je predviđeno međuslijetanje na teritoriji druge države,
- 12) Komercijalna operacija - operacija vazduhoplova koja se obavlja uz naknadu/najam,
- 13) Suma osiguranja - najveći iznos do kojega je Osiguravač u obavezi da naknadi štetu, kada nastupi osigurani slučaj,
- 14) Premija- iznos koji Ugovarač osiguranja plaća Osiguravaču po osnovu ugovora o osiguranju,
- 15) Osigurani slučaj (nesreća) - događaj na koji se zaključuje ugovor o osiguranju, koji mora biti

budući, neizvjestan i nezavisan od isključive volje ugovarača osiguranja/putnika/treće osobe, a koji bi mogao dovesti do ostvarenja odštetnog zahtjeva,

- 16) Korisnik osiguranja - lice kome se vrši isplata osigurane sume, odnosno naknade,
- 17) Polica - potvrda, onosno isprava o ugovoru o osiguranju i služi kao dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju,
- 18) Najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzlijetanju (engl. Maximum Take Off Mass, MTOM) - najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzlijetanju koja odgovara odobrenoj masi specifičnoj za svaki tip vazduhoplova i koja je utvrđena u uvjerenju o plovidbenosti vazduhoplova,
- 19) Specijalno pravo vučenja (engl. Special Drawing Right, SDR) - obračunska jedinica koju određuje Međunarodno monetarni fond.

Opšte odredbe

Član 2.

- 1) Osiguravač se obavezuje da korisniku osiguranja, a po osnovu odgovornosti vlasnika ili korisnika vazduhoplova za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima, u smislu zakonskih propisa, naknadi:
 - a) štete na licima i štete na stvarima prouzrokovane trećim licima za vrijeme leta vazduhoplova,
 - b) štete na licima koje pretrpi putnik za vrijeme leta vazduhoplova,
 - c) štete na stvarima zbog gubitka, odnosno oštećenja ličnih stvari putnika koje se nalaze u kabini vazduhoplova,
 - d) štete na stvarima zbog gubitka odnosno oštećenja tereta i predatog prtljaga.
- 2) U smislu prethodnog stava ovog člana, Osiguravač se obavezuje da trećem licu ili putniku naknadi po njegovom odštetnom zahtjevu sve iznose za koje je ovaj obavezan u smislu propisa, i to:
 - a) za slučaj smrti,
 - b) za slučaj tjelesnih povreda,
 - c) gubitka, oštećenja, uništenja prtljaga i tereta, odnosno štete na imovini trećih osoba.
- 3) Obaveza Osiguravača u smislu stava 1. i 2. ovog člana ne može preći iznos predviđen policom osiguranja (suma osiguranja).
- 4) Ugovorom o osiguranju ne pokrivaju se

obaveze pod tačkama c) i d) stava 1. ovog člana ako se vazduhoplov ne koristi u komercijalne svrhe.

- 5) Ugovorom o osiguranju pokrivene su i štete zbog rizika rata, terorističkih aktivnosti, otmice, sabotaže, nezakonitog prisvajanja vazduhoplova i pobune.
- 6) Izuzetno od odredbi prethodnog stava, ugovorom o osiguranju ne pokrivaju se štete zbog rizika rata i terorizma za:
 - a) državne vazduhoplove definirane u skladu sa Čikaškom konvencijom,
 - b) vazduhoplovne modele kojima MTOM iznosi do 20 kg,
 - c) letjelice koje polijeću s nogu pilota (uključujući motorne paraglajdere i zmajeve),
 - d) vezane balone,
 - e) papirne zmajeve,
 - f) padobrane (uključujući vučene padobrane),
 - g) vazduhoplove, uključujući jedrilice, kojima MTOM iznosi 500 kg, i mirkolake vazduhoplove koji se:
 - koriste u nekomercijalne svrhe ili
 - koriste za obuku vozača vazduhoplova lokalno, koji ne uključuju prelazak državne granice.

Član 3.

1. Osiguravač će nadoknaditi osiguraniku i troškove sudskih postupaka koji su vođeni u suglasnosti sa Osiguravačem, a u cilju zaštite osiguranika od neopravdanih odštetnih zahtjeva trećih lica i putnika.
2. Ukoliko bi iznos iz prethodnog stava, isplaćen zbog pobijanja takvog odštetnog zahtjeva bio veći od sume osiguranja, onda bi obaveza Osiguravača, da plati troškove sudskog postupka bila ograničena na dio koji je srazmjernan odnosu sudnih troškova i sume osiguranja.

ZAKLJUČENJE UGOVORA O OSIGURANJU

Član 4.

- 1) Ugovor o osiguranju zaključen je kada Ugovarač osiguranja i Osiguravač potpišu policu osiguranja.
- 2) Ugovor o osiguranju i svi dodaci Ugovoru

vrijede samo ako su zaključeni u pisanom obliku.

OBIM POKRIĆA

Član 5.

- 1) Osiguranik je u obavezi da naknadi štetu koju pretrpe treća lica i putnici u štetnom događaju koji je u neposrednoj uzročnoj vezi sa upotrebom i korištenjem vazduhoplova, i to u slučajevima predviđenim zakonskim propisima i ovim Uslovima.
- 2) Najniža ugovorena osigurana suma po jednom štetnom događaju utvrđena je zakonom, odnosno podzakonskim propisima i predstavlja gornju granicu obaveze Osiguravača za sva davanja po jednom vazduhoplovu za sve štete nastale kao posljedica jednog štetnog događaja (osiguranog slučaja). Više vremenskih povezanih šteta predstavljaju jedan osigurani slučaj, ukoliko nastanu iz istog razloga.
- 3) Izuzetno od odredbi prethodnog stava, ukoliko je ugovorena osigurana suma po jednom štetnom događaju viša od najniže osigurane sume po jednom štetnom događaju utvrđene zakonom, odnosno podzakonskim propisima, takva ugovorena osigurana suma predstavlja gornju granicu obaveze Osiguravača za sva davanja po jednom štetnom događaju.
- 4) Osiguranjem od odgovornosti vlasnika ili korisnika vazduhoplova za štetu prouzrokovanu trećim licima nisu pokrivene štete:
 - a) koje pretrpi vođa vazduhoplova, pilot, član posade osiguranog vazduhoplova i ostali radnici ili lica koja rade u ime osiguranika, za vrijeme obavljanja dužnosti ili bilo kakvog rada u, na i oko osiguranog vazduhoplova,
 - b) štete na imovini vlasnika ili korisnika vazduhoplova, odnosno imovini u njegovoj upotrebi.

ISKLJUČENI RIZICI

Član 6.

Osiguravač neće naknaditi štetu u sljedećim slučajevima:

1. odštetni zahtjevi zbog šteta koje su nastale

- uslijed osiguranikove nemarnosti,
2. za vrijeme dok je vazduhoplovom upravljalo lice koje nema odgovarajuću dozvolu za upravljanje odgovarajućom vrstom vazduhoplova (u skladu sa zakonskim propisima), izuzev dok se vazduhoplov vozi po zemlji, a njime upravljaju ovlašteni kvalifikovani mehaničari, koji nisu predviđeni za let,
3. sudjelovanjem na vazduhoplovnim utakmicama, izvođenje akrobatskih, rekordnih i sličnih letova koji predstavljaju specijalne rizike (izuzev ako se to izričito ugovori i uz plaćanje dodatne premije),
4. korištenjem terena - aerodroma - letilišta koja nemaju odobrenje nadležnih vazduhoplovnih organa za slijetanje i polijetanje, izuzev u slučaju više sile ili ako je takvu odluku donio pilot koji ima odgovarajuće ovlaštenje vazduhoplovnih organa za donošenje takvih odluka,
5. Nepoduzimanjem propisanih, odnosno odgovarajućih mjera predostrožnosti od strane osiguranika u cilju bezbjednosti vazduhoplova za vrijeme dok se ovaj nalazi na otvorenom prostoru,
6. Ukrcajem većeg broja putnika ili veće količine tereta od kapaciteta, odnosno od maksimalnog dozvoljenog opterećenja vazduhoplova,
7. Ostvarivanjem kemijskog rizika, prilikom upotrebe vazduhoplova za aktiviranje poljoprivrednih i šumskih površina izuzev ako se posebno ne ugovori uz dodatnu premiju,
8. Dok se vazduhoplov nalazi van geografskih granica navedenih u polici, izuzev u slučaju više sile.

POČETAK I TRAJANJE OSIGURANJA

Član 7.

- 1) Kod osiguranja na određeno vrijeme, osiguranje počinje po isteku 24-tog sata, odnosno sata i minuta ako su isti navedeni, dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, a prestaje po isteku 24-tog sata, odnosno sata i minuta, ako su isti navedeni, dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka trajanja osiguranja, po vremenu u BiH, ako nije drugačije ugovoreno.

- 2) Osiguranje vazduhoplova na određeno putovanje počinje od trenutka kada se vazduhoplov stavi u pokret radi izvršenja osiguranog putovanja u polaznom mjestu (navedenom u polici) i traje dok vazduhoplov ne završi sa kretanjem neposredno poslije slijetanja u mjestu dolaska (navedenom u polici).

OBAVEZA OSIGURANIKA

Član 8.

Osiguranik je dužan:

- 1) da prilikom zaključenja Ugovora o osiguranju prijavi sve okolnosti koje mogu utjecati na ocjenu rizika,
- 2) da za vrijeme trajanja osiguranja ne poduzima, bez suglasnosti Osiguravača, nikakve radnje kojima se povećava rizik i da takve radnje ne dozvoli trećim licima,
- 3) da za osigurani vazduhoplov vodi sve zakonskim i drugim propisima predviđene isprave i knjige, i da ih na zahtjev Osiguravača dostavi na uvid,
- 4) da se prema osiguranom vazduhoplovu odnosi sa pažnjom dobrog privrednika i poduzima sve potrebne mjere u cilju osiguranja njegove sigurnosti,
- 5) da poduzme, po mogućnosti u suglasnosti sa Osiguravačem sve razumne mjere u cilju izbjegavanja, odnosno smanjenja šteta,
- 6) da o nastalom gubitku ili šteti odmah obavijesti Osiguravača i poduzme mjere u cilju obezbjeđenja oštećenog vazduhoplova, njegove opreme i pribora,
- 7) da dostavi Osiguravaču na uvid svu dokumentaciju i podatke o mjestu nesreće i njenim okolnostima,
- 8) da odmah obavijesti Osiguravača ukoliko se protiv njega ili lica za koje odgovara vodi kazneni postupak ili spor ili ako je protiv njega podignuta optužnica, te o tome dostavi svu dokumentaciju,
- 9) da, na njegov zahtjev, vođenje eventualnog pravnog spora prepusti Osiguravaču.

OBAVEZA OSIGURAVAČA

Član 9.

1. Obaveza Osiguravača nastupa:

- 1) kada nadležni upravni organ ili sud utvrdi osiguranikovu odgovornost,
- 2) kada Osiguravač u sporazumu sa osiguranikom i oštećenim utvrdi osiguranikovu odgovornost i to u slučajevima kada osiguranik po propisima nije dužan štetni događaj prijaviti nadležnom organu.
- 2) Osiguravač je dužan da kako po osnovi tako i po visini da naknadi opravdane odštetne zahtjeve i pobrine se za odbranu osiguranika od neosnovanih ili pretjeranih odštetnih zahtjeva.
- 3) Troškove odbrane osiguranika u kazenom postupku plaća Osiguravač samo u slučaju ako je pristao na branioca i obavezao se da podmiri troškove.

Način i rokovi obračuna i plaćanja premije

Član 10.

Premija se plaća odjednom i to unaprijed za cijelo ugovoreno trajanje osiguranja, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

NAKNADA ŠTETE

Član 11.

1. Utvrđivanje štete iz osnova odgovornosti vlasnika ili korisnika vazduhoplova za štete prouzrokovane trećim licima i putnicima vrši Osiguravač zajedno sa osiguranikom, odnosno ukoliko dođe do spora, sud.
2. Osiguranik ne smije bez saglasnosti Osiguravača priznati svoju odgovornost za štetu nanesenu trećim licima i putnicima. Ukoliko osiguranik učini takvo priznanje, ono ne obavezuje Osiguravača koji je dužan dati naknadu samo ako se naknadno utvrdi da je osiguranik stvarno odgovoran za nastalu štetu.
3. Osiguravač je dužan platiti nastalu štetu u skladu sa zakonskim propisima.

RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 12.

1. U slučaju spora između Ugovarača osiguranja, odnosno putnika/korisnika osiguranja i

- Osiguravača nadležan je Osnovni sud u Banjaluci.
2. Kod vazduhoplova koji se reosiguravaju u inozemstvu, u slučaju kolizije odredbi uslova koje je predvidio inostrani reosiguravač sa odredbama ovih Uslova, primijenit će se odredbe inostranog reosiguravača.
 2. Odredba iz prethodnog stava ne odnosi se na vazduhoplove koji su počinili štetu pokrivenu ovim osiguranjem, kao i na vazduhoplove osigurane na period kraći od godinu dana.
 3. Uz zahtjev za povrat premije u smislu ovog člana, osiguranik je dužan da dostavi dokaze da se vazduhoplov stvarno nalazio izvan saobraćaja određeni period, kao i izjavu da vazduhoplov nije pričinio štetu koja bi teretila osiguranje.

REGRES

Član 13.

- 1) Isplatom naknade na Osiguravača, u granicama isplaćene naknade, prelaze sva prava koja osiguranik ima prema trećim licima odgovornim za nastalu štetu.
- 2) Osiguranik je dužan da osigura pravo na naknadu štete od lica odgovornog za štetu i da ga na zahtjev Osiguravača prenese na njega, kao i da pruži Osiguravaču pomoć u ostvarenju tog prava.
- 3) Ukoliko je prijelaz prava na Osiguravača djelomično ili u cijelosti onemogućen krivicom osiguranika, Osiguravač se u odgovarajućoj mjeri oslobađa svojih obaveza prema osiguraniku.

VAZDUŠNA PLOVIDBA

Član 14.

Osiguranje po ovim Uslovima obuhvaća letove koji se obavljaju pod normalnim uslovima i okolnostima u zračnom prostoru Europe, ukoliko se drugačije ne ugovori.

POVRAT PREMIJE ZA VAZDUHOPLOVE VAN PROMETA

Član 15.

1. Ako se osigurani vazduhoplov nalazi izvan prometa najmanje 30 dana neprekidno, odnosno onoliko uzzastopnih dana koliko je predviđeno u polici, osiguranik ima pravo na povrat premije, ali samo za dane iznad 30 dana, odnosno broja dana nekorištenja vazduhoplova, po sistemu "pro rata temporis".

PRENOS PRAVA IZ OSIGURANJA

Član 16.

1. Ukoliko se drugačije ne ugovori, osiguranjem po ovim Uslovima pokriven je samo interes osigurnika navedenog u polisi.
2. Osiguranik ne može, bez pristanka Osiguravača, svoja prava iz osiguranja prenositi na treća lica.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17.

1. Ovi Uslovi za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima stupaju na snagu i primjenjuju se danom donošenja.
2. Za sve što nije regulirano ovim Uslovima, po pitanju odgovornosti vlasnika ili korisnika vazduhoplova za štetu koju prouzrokuje putnicima i trećim licima primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje vazduhoplovstvo u Bosni i Hercegovini, kao i odredbe ostalih pozitivnih zakonskih propisa.

